

Internacional

ALEMANYA

Municipis que van votar Hitler ara donen suport a la ultradreta

Aquesta continuïtat ideològica es manté sobretot en zones amb poca arribada de persones d'altres orígens

ANDREU JEREZ
BERLÍN

Alternativa per a Alemanya (AfD) és des del setembre del 2017 el partit ultradretà més reeixit de la història de la República Federal. Amb més de cinc milions de vots i un 12,6% dels sufragis, es va convertir en la tercera força parlamentària del Bundestag. Contra el pronòstic de molts analistes, que poc abans dels últims comicis federals encara menyspreaven el seu potencial, AfD suposa un canvi de paradigma per al taulell polític alemany i la resta de partits.

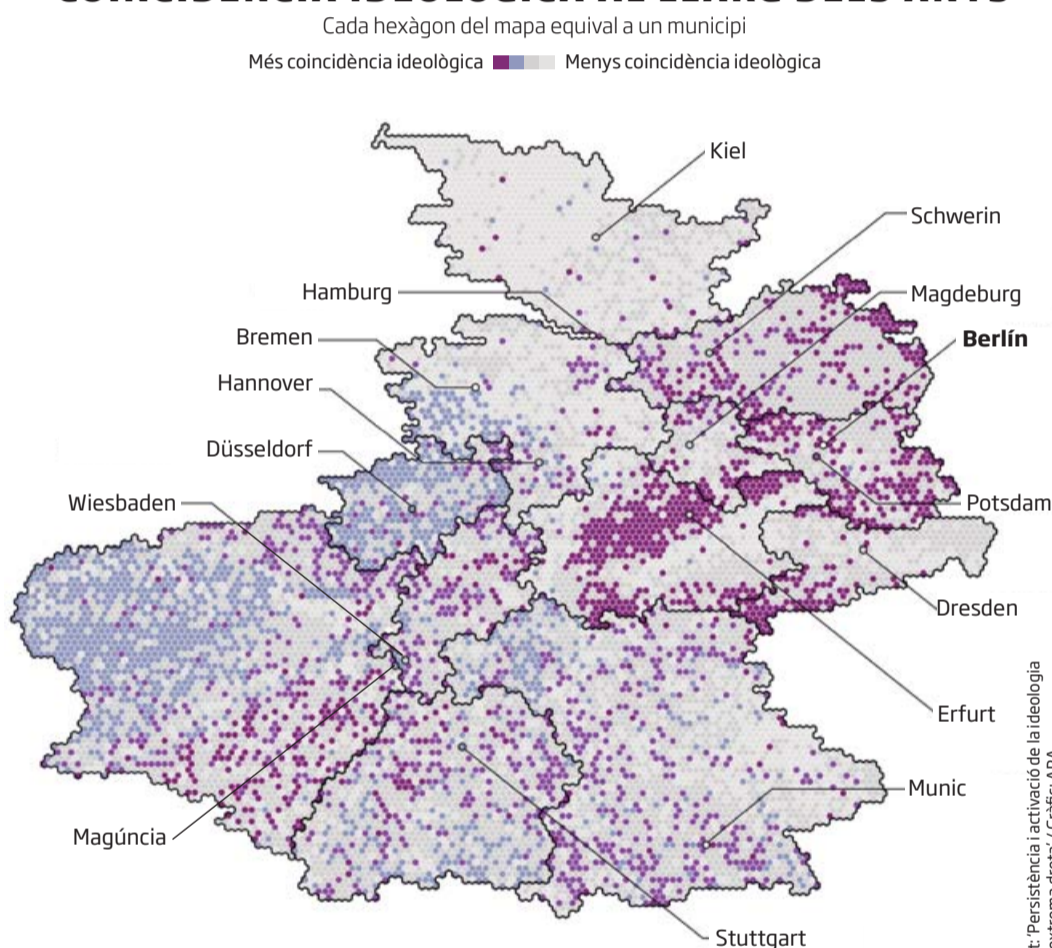
El que va començar com un partit conservador, euroescèptic i crític amb les polítiques econòmiques d'Angela Merkel s'ha convertit en una formació obertament ultranacionalista, xenòfoba i revisionista de la història moderna del país, amb un discurs que traspasa de manera repetida i estratègica les línies vermelles del que és considerat políticament correcte. Tot això ha provocat que acadèmics i mitjans hagin traçat paral·lelismes entre els anys 20 i 30 del segle passat (la inestable República de Weimar i l'ascens nacionalsocialista) i l'actual moment polític d'Alemanya.

Les raons que s'amaguen darrere el fenomen d'AfD han generat rius de tinta: la crisi econòmica de l'any 2007 i les seves seqüeles, l'augment de la precarietat laboral, la por del descens social de part de la classe mitjana, el desgast polític de Merkel i l'anomenada *crisi dels refugiats* de l'any 2015 han sigut algunes de les raons més adduïdes per polítics i periodistes. Ara es pot afegir a aquest seguit de causes un altre factor: l'herència política i electoral en determinades regions d'Alemanya.

Persistència ideològica

"Allà on l'NSDAP va tenir èxit, té avui èxit AfD". Aquest titular del setmanari alemany *Die Zeit* va generar recentment furor a les xarxes socials. Feia referència a l'estudi *Persistència i activació de la ideologia d'extrema dreta*, que ha arribat a una sorprenent conclusió: municipalitats que van votar a favor del Partit Nacionalsocialista Obrer Alemany (NSDAP, el partit nazi d'Adolf Hitler) durant la República de Weimar voten proporcionalment més a favor d'AfD. "Una persistència de la ideologia d'extrema dreta fins ara no explorada és determinant per als

COINCIDÈNCIA IDEOLÒGICA AL LLARG DELS ANYS

resultats electorals a Alemanya", conclou la investigació.

¿Això significa que tots aquells municipis on els nazis van guanyar o obtenir bons resultats en els anys 20 i 30 del segle passat voten avui massivament AfD? "No, no del tot. Veiem que aquesta continuïtat històrica segueix sent un factor important, fins i tot quan considerem en les nostres estadístiques la influència d'altres factors com l'atur, la pèrdua de llocs de treball provocada per la liberalització del comerç o la distribució dels refugiats", diu a l'ARA Davide Antoni, coautor de l'estudi i professor d'economia i història de l'economia a la Universitat Ludwig-Maximilian de Munic.

Els investigadors van desenvolupar una fórmula matemàtica que considera els resultats electorals del partit nazi el segle passat i els d'AfD el 2017, a més d'altres factors abans esmentats (atur i refugiats, entre d'altres). Van aplicar aquesta fórmula a més de 10.000 municipis del país i van obtenir al mapa de l'actual República Federal més de 2.000 municipalitats a les quals la persistència o continuïtat ideològica és igual o més important que la

Font: 'Persistència i activació de la ideologia d'extrema dreta' / Gràfic: ARA

Influència Les comunitats que van rebre desplaçats de la guerra no mantenen el llegat ideològic

resta de factors que expliquen l'auge d'AfD.

L'únic element que influeix directament en el transvasament electoral entre l'aleshores vot de l'NSDAP i l'actual vot d'AfD és l'arribada a la República Federal de població alemanya expulsada després de la Segona Guerra Mundial dels territoris de l'Europa oriental abans controlats pel Reich. "Veiem que les comunitats que van rebre aquells desplaçats després de la guerra mostren una correlació molt més baixa amb els resultats electorals dels anys 30", diu el professor Antoni.

Aquesta dada, sumada al fet que les poblacions que han acollit més refugiats d'origen àrab des del 2015 tendeixen a votar menys a favor d'AfD, permet concloure que el contacte i la barreja de la població local amb persones d'origen diferent disminueixen el vot ultra a Alemanya, siguin quines siguin les seves causes principals.

Delegats d'Alternativa per a Alemanya dirigint-se cap al congrés que la formació xenòfoba va convocar a Magdeburg al mes de novembre. RONNY HARTMANN / GETTY